خارښت

و. ا. لنین

ژباړه: زیړ افغان

سمون: ویاړ

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاربنت

ن.لنين

د ۱۹۱۸م فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه:

دا مقاله لنین د جرمني امپریالیستانو په وړاندې د دفاع لپاره له انګلستان او فرانسې څخه د وسلو او خواړو اخیستلو د اړتیا په اړه او د اوپوزیسیون ډلې («کیڼو کمونیستانو») د اندونو د ردولو په خاطر د ۱۹۱۸م کال د فبرورۍ په ۲۲مه نېټه لیکلې ده.

کله چې د خلکو د کمیسارانو جرګه د فبرورۍ په ۲۱مه جوړه شوه، کیڼو سوسیال رولوسیونرانو له متفقینو څخه د مرستو له اخیستلو سره مخالفت وکړ او په پایله کې یې لاندې پرېکړه لیک په هغه غونډه کې تصویب شو:

«د خواړو او جنګي وسلو د لاس ته راوړلو لپاره له متفقینو سره د مذاکراتو پر سر د اختلاف په رڼا کې، غونډه د ګډونوالو ډلو د خپل منځي بحث لپاره بل مهال ته وځنډېدله.»

لنین د مرکزي کمیټې د فبرورۍ د ۲۲مې نېټې په غونډه کې، چې دې موضوع ته د رسېدو لپاره جوړه شوې وه، شتون نه درلوده. نو په همدې دلیل یې خپل نظر دوی ته په دې بڼه ورولېږلو:

«د روسیې د بلشویک ګوند مرکزي کمیټې ته: هیله کووم، چې زما رایه د انګلیس او فرانسې له غارتګرو امپریالیستانو څخه د کچالانو او وسلې اخیستلو په ګټه ومنئ.»

ګوند د مرکزي کمیټې د پنځو رایو په وړاندې په شپږو رایو سره داسې پرېکړه وکړه، چې د هغې پر بنسټ **په بهرني سیاست کې د**

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړې خپلواکۍ په ساتلو سره د پانگه والو هېوادونو له دولتونو څخه د شوروي د انقلابي پوځ د اړتیاوو پوره کول مجاز وگڼل شول.

له رایو ورکولو وروسته بوخارین د گوند له مرکزي کمیټې او د «پراودا» له لیکوال پلاوي څخه خپله استعفا وړاندې کړه. برسېره پر دې د «کینو کمونیستانو» له ډلې څخه ۱۱ نورو کسانو، لکه لومو، اورستسکی، بابنف، بیاتاکو او نورو د گوند مرکزي کمیټې ته یوه وینا وروسپارله، چې په هغې کې یې مرکزي کمیټه له نړیوالې بورژوازۍ سره په جوړجاړي تورنه کړه او اعلام یې وکړ، چې د مرکزي کمیټې دغه سیاست پر ضد به په پراخو تبلیغاتو لاس پورې کړي. په هماغه ورځ له متفقینو څخه د وسلې او خواړو د اخیستلو مسئله دوهم ځل لپاره او دا ځل د خلکو د کمیسارانو جرگې لخوا د خبرو او اترو او د څېړنې لاندې ونیول شوه او خپله رایه یې د مرکزي کمیټې د نظر په گټه صادره کړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاربښت

خاربښت ځورووونکي رنځوري ده. کله چې ځينې کسان د انقلابي عبارت الوزولو په خاربښت اخته کېږي، نو دې ناروغۍ ته يوازې کتل په انسان کې بې زغمه کړاو رامنځ ته کوي.

هغه حقيقتونه، چې د کارگرې طبقې ټولو اړوندو کسانو ته ساده، روښانه، د پوهېدو وړ، ښکاره او ظاهرن جرووبحث ته اړتيا نلري، د هغو کسانو له خوا، چې له پورتنۍ يادشوې ناروغۍ څخه کړېږي، په دغلکارۍ سره تحريفيږي. دغه تحريفات غالباً له تر ټولو ښو، تر ټولو اصيلو او ترټولو لوړو انگېزو څخه سرچېنه اخلي او سرته رسول يې هم «يوازې» د معروفو او پېژندل شويو تيوريکو حقايقو د نه هضمېدو له کبله او هغه هم په ماشوم ډوله او د ښوونځي هلکانو په توگه بې اړونده او بې ځنډه تکرارولو بنه لري. خو خاربښت د هغو له ځورولو څخه ډډه نه کوي.

د بېلگې په توگه، څه شی کېدلای شي له دې حقيقت څخه لا پربکړنده او لا ښکاره واوسي، چې: هغه دولت نه ماتېدونکی دی، چې خلکو ته يې، چې درې بشپړه کلونه يې د يوې وحشيانه جگړې په شکنجې کې تېرول، د شوراگانو ځواک، زمکې، د کارگرانو کنټرول او **سوله** ورکړې ده. سوله تر ټولو مهمه مسئله ده. که چېرې داسې مالومه شوه چې د **جدي** هڅو سره سره **په اوسنيو شرايطو کې** د عادلانه او عمومي سولې ټينگېدل شوني نه دي، هر بزگر په دې پوهېږي، چې بيا مجبورن له عمومی سولی څخه تېر شي او يوې جلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غيرعادلانه سولې ته بايد غاړه کېښودل شي. هر بزګر، آن د دوی ترټولو ناپوه او تر ټولو بې سواده په دې مسئلې پوهېداﻻی شي او هغه دولت **ستايي**، چې دا سوله يې ده ته ورکړې ده.

بلشويکان ښايي د انقلابي جملو الوزولو په کرکجن خارښت اخته شوي وي، چې دا مسئله هېره کړي او کله چې د غارتګر آلمان له خوا د کمزورې شوې روسيې پر ضد دا خارښت د يوې نوې جګړې لامل ګرځېدلی وي، نو د بزګرانو تر ټولو برحقه نارضايتي د ځان پر ضد راپاروي. ما د «انقلابی جملو الوزولو» په ليکنه(پراودا ــ د فبروری ۲۱مه) کې هغو سفسطو او «تيوريکه» مبتذله، چټې او خندونکو خبرو ته، چې دغه خارښت يې تر شا پټ شوی، اشاره کړې ده. که د هماغه خارښت (چې څه بده ساري ناروغي ده!) نني پيدايښت په يوه نوي موقعيت کې نه وای، نو ما دا مسئله له ياده ايستلې وه. د دې مسئلې د روښانتيا لپاره او دا چې څنګه پېښه شوې ده، يوه بېلګه راوړم، چې کاملن ساده او واضحه او له هر راز «تيوری» څخه تشه ده:

يوه شېبه تصور وکړئ، کالیایف[1] د دې لپاره چې يو دېوصفته ظالم له پښو راوغورځوي، له يوه ايله ګرد او وزګاره غله څخه ټوپک اخلي او ورسره ژمنه کوي، چې د دې خدمت په بدل کې به ده ته روپۍ، ډودۍ او ودکا ورکړي. آيا څوک کولای شي کالیایف له«غله

---

[1]کالیالیف د سوسيال رولوسيونر ګوند يو غړی ؤ او په يو لړ تروريستی عملياتو کې يې برخه واخيسته. د ۱۹۵۰م کال په ۲/۴ مه کې يې د مسکو حکمران وواژه. دی د هماغه کال د مې مياشتې په ۱۰مه اعدام شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د دغې معاملې» په خاطر يوازې د دې لپاره چې له غله څخه يې يوه وژونکې وسله ترلاسه کړې ده، محکوم کړي؟ هر عاقل انسان ځواب ورکوي: «نه»، که کالیایف له بل هيڅ ځايه نشي کولای وسله برابره کړي او که د ده موخه حقيقتاً ارزښتناکه ده (د يوه مستبد وژل، نه د لوټلولو لپاره وژل)، په هغه صورت کې د ملامتولو وړ نه دی، بلکې د ستاينې وړ دی، چې له يوې داسې لارې يې ټوپک لاس ته راوړی دی.

خو که يو غل د لوټلو په موخه د وژلو لپاره له بل غله څخه يو توپک وپېري او په بدل کې هغه ته روپۍ، ډوډۍ او ودکا ورکړي، په هغه صورت کې آيا کولای شو له«يوه غله سره» دغه معامله له هغې معاملې سره چې کالیایف تر سره کړې، پرتله کړو؟ (بې له دې چې منظور په خپلو منځونو کې د دې دوو کسانو مقايسه وي.)

نه، هر هغه چا چې خپل عقل يې له لاسه نه وي ورکړی، يا د خاربښت په ناروغۍ نه وي اخته شوی، مني، چې داسې پرتله ترسره کوولای نشي. هر بزگر چې ووينې يو «روښان اندی» يو داسې ښکاره حقيقت په انقلابی جمله الوزولو ردوي، هغه ته به ووايي: تاسو ښاغلی نبايد د مملکت چارې په لاس کې ونيسی، بلکې ښايي د کړتنو دلقکانو له ډلې سره يوځای شی او يا په ساده ډول د بخار حمام ته وردننه شئ، چې خاربښت مو له منځه لاړ شي.

که کرنسکي، دا د بورژوازۍ واکمنې ډلې استازی، ياني لوټماران، له انگريزي ـ فرانسوي لوټمارو سره موافقې ته ورسېږي، چې له هغو څخه وسلې او کچالان ترلاسه کړي او هم مهاله له هغو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره جاړجوړښت د خلکو له سترګو پټ کړي، یانې (د بري په صورت کې) ارمنستان، کالیسیا او کنسانتیلوپ یوه غله ته او بغداد او روسیه او داسې نور ځایونه بل غله ته ورکړي، آیا په دې مسئلې پوهېدل ستونزمن دي، چې دا د کرنسکي او د هغه د دوستانو له خوا لوټېرېره او تالانګره معامله ده؟

نه، په دې مسئلې پوهېدل ستونزمن نه دي. هر بزګر ان د دوی تر ټولو نادان او تر ټولو بېسواد به هم په دې مسئلې پوه شي.

خو که د لوټ شوې او تر ستم لاندې طبقې استازي وروسته له هغې چې دغه طبقې، د ستمګرو طبقه راوپرځولې وي او ټول پټ او مل قراردادونه یې خپاره او لغوه کړي وي، د آلماني امپریالیستانو له وحشیانه یرغل سره مخامخ شي، آیا کولای شوو، چې هغه له انګریزي ـ فرانسوي غلو سره د «معاملې» په خاطر د روپیو، لرګو او نورو... ورکولو په بدل کې د وسلې او کچالانو اخیستلو لپاره وغندو؟ آیا کوولای شوو داسې معامله ، بې ارزښته، ننګینه او کرغېړنه وبولو؟

نه، نشو کوولای. هر عاقل سړی په دې موضوع پوهېږي او هغه کسان به د شودو او احمقو په توګه تر ملنډو لاندې ونیسي، چې هځه کوي په «ارباب ډوله» او مغروره توګه ثابت کړي، چې «ولسونه» د امپریالیست کرنسکي تالانګرې جګړې (او له غلو سره د غنیمتونو د وېشلو په سر، چې په ګډه یې غلا کړي، د هغه د ننګینې معاملې) او د بلشویک دولت د کالیایف ډوله معاملې په توپیر، چې د انګریزي او فرانسوي غلو سره یې د کچالانو او وسلې ترلاسه کولو لپاره د آلمان د تېري د دفع کولو په موخه ترسره کېږي، «نه پوهېږي».

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر عاقل کس به ووايي: د غلا لپاره له يوه غله څخه د وسلې اخيستل د کرکې وړ او جنايت دی، خو له هماغه غله څخه د يوه يرغلگر پر ضد د عادلانه جگړې لپاره وسله اخيستل يو کاملاً معقول او په حقه کار دی. يوازې نازولې پېغلې او نازپالي ځوانان، چې «کتابونه يې لوستلي» او د هغو له مينځه يې له تظاهر او تکبر پرته نور هېڅ نه دي رايستلي، دې عمل ته د يو «کرغېړن» شي په توگه گوري.

له دې ډلې څخه پرته يوازې هغه کسان، چې د خاربښت په ناروغتيا اخته شوي وي، کولای شي يوه داسې «اشتباه» وکړي.

خو آيا آلمانی کارگر کولای شي، له ترکانو څخه د کنستان ـ تيلوپ، له اتريشيانو څخه د گاليسيا او آلمانانو څخه د شرقي پروس د الحاق په موخه د انگريزي او فرانسوي غلو څخه د کرنسکي د وسلې اخيستلو او د ويلهلم د تېري د دفعې لپاره له هماغه غله څخه د بلشويکانو د وسلې د اخيستلو سفارش په توپير پوه شي؟ په داسې حال کې چې ويلهلم خپلې لښکرې د سوسياليستي روسيې پر ضد ، چې ټولو دولتونو ته يې د عادلانه سولې وړانديز کړی او ټولو ته يې بلنه ورکړې، چې جنگ ته د پای ټکی کېږدي، راويستلې دي.

دا ټکی بايد روښانه وي، چې آلمانی کارگران په دې مسئلې بايد «پوه» شي، ځکه چې لمړی دوی هوښيار او د تحصيل خاوندان دي او دوهم د دې لپاره چې دوی له يوه منظم او با کلتوره ژوندانه سره عادت کړی او په کلي توگه نه له روسي ډوله خاربښت څخه رنځ وړي او نه هم په ځانگړې توگه د انقلابی جمله الوزولو له خاربښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آيا د غلا په موخه د وژلو او د يوه يرغلګر د وژلو تر مينځ توپير شته؟ آيا د غنيمت د وېشلو پر سر د دوو لوټمارو ډلو تر منځ د جګړې او د يوه لوټمار له يرغل څخه د خلاصون لپاره د هغه خلکو د عادلانه جګړې تر منځ، چې لوټماران يې راپرزولي، توپير شته؟

آيا د دې مسئلې څېړل، چې زه له يوه غله څخه د وسلې په اخيستلو کې ښه يا بد عمل کووم، په دې پورې اړه نلري، چې دا وسله د کومې موخې لپاره کارول کېږي؟ د جنايتکارانه او نا عادلانه جګړې او يا په حقه او وياړلې جګړې لپاره؟

هو، خارښت څه بده ناروغي ده او د هغه کس دنده، چې مجبور دی هغه کسانو ته، چې په دې ناروغۍ اخته دي، حمام ورکړي، ځومره ګرانه ده.

پايله:

شمالي امريکائيانو د ۱۸مې پېړۍ په پای کې د انګرېز پر ضد په خپلې آزادي بخښونکې جګړې کې له اسپانيا او فرانسې څخه، چې د انګرېز رقيبان وو او په هماغه اندازه استعماري غله شمېرل کېدل، مرسته واخيسته. ويلای کېږي، په هغه دور کې «داسې کېنې بلشويکان» موندلای شو، چې په په پام کې يې لرل، د دغه امريکائيانو... د «کرغېړنې» معاملې په هکله د «لاس ته راغلې تجربې» په نامه يو کتاب.... **وليکې!**

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنین د فبرورۍ د ۲۲مې په غونډه کې، چې د دې موضوع پای ته رسولو لپاره جوړه شوې وه، حضور نه درلوده. نو په همدې دلیل یې خپل نظر دوی ته په دې ډول ورولیږلو:

«د روسیې د بلشویک ګوند مرکزی کمیټې ته: لطفا زما رایه د انګلیس او فرانسې د غارتګرو امپریالیستانو څخه د کچالانو او وسلې د لاس ته راوړلو په ګټه ومنئ.»

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library